Swedavia Airports

2026-10-09

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
LI2026/01127

Remiss av promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt

Swedavia tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslaget om kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt.

Swedavias synpunkter över departementets promemoria redogörs för enligt nedan.

Övergripande synpunkter

Swedavia är positiv till åtgärder och förslag som stärker flygtrafiken i Sverige. Det behövs styrmedel och incitament som stärker luftfartens förutsättningar att bidra till god nationell och internationell tillgänglighet i hela Sverige.

Det är bra och nödvändigt att staten, genom Trafikverket, fortsatt har ett sammanhållande ansvar för beslut om allmän trafikplikt. Det bidrar till att ett systemperspektiv kan upprätthållas, vilket är centralt för flygmarknadens funktion, för tillgängligheten i hela landet och för Arlandas roll som nationellt nav.

Därför är det positivt att kommuner och regioner föreslås få utökat inflytande över flyglinjer med allmän trafikplikt. Regionala och lokala perspektiv kan få ett större utrymme i analyser av allmän trafikplikt om ansvarsfördelning breddas. Flyglinjer med allmän trafikplikt, statliga, med eller utan tillköp, och ickestatliga linjer, kan spela en stor roll för tillgängligheten till vissa regioner.

Flyglinjer med allmän trafikplikt är i vissa situationer behövliga. Samtidigt riskerar allmän trafikplikt och upphandlad flygtrafik att snedvrida flygmarknaden och negativt påverka kommersiell luftfart, vilket noggrant behöver beaktas.

Stockholm Arlanda Airport som transportnav i Sverige

Swedavia anser att det är centralt att Arlandas funktion som nationellt transportnav beaktas av Trafikverket vid bedömning av både statliga och icke-statliga linjer. Swedavia menar att det är bra att staten även i fortsättningen har det sammanhållande ansvaret för allmän trafikplikt för flyglinjer, i linje med dagens förfarande.

Eftersom dagens regelverk och riktlinjer för allmän trafikplikt möjliggör internationella linjer är det viktigt att beakta konsekvenserna för Arlandas funktion som nationellt nav. Ett starkt trafikunderlag och ökade resenärsvolymer vid Arlanda bidrar till bättre förutsättningar för såväl nationella som internationella flygförbindelser. Det stärker Sveriges tillgänglighet till, från och inom landet.

Vid vissa tider på dygnet är kapaciteten på Arlanda ansträngd. Det är därför viktigt att konsekvenserna för flygplatsens kapacitetsutnyttjande och slottider beaktas vid införande av nya flyglinjer med allmän trafikplikt.

Luftfartens klimatomställning

Swedavia anser att upphandlad flygtrafik kan vara ett viktigt verktyg för att bidra till luftfartens klimatomställning. Kommande upphandlingar bör därför utformas så att användning av

Swedavia AB
190 45 Stockholm-Arlanda
Org nr: 556797-0818
www.swedavia.se
Tel: 010-109 00 00
Fax: 010-109 05 00
E-post: info@swedavia.se

hållbart flygbränsle (SAF) främjas. Det kan dessutom stärka efterfrågan på hållbara flygbränslen, förbättra förutsättningarna för ökad inhemsk produktion och bidra till stärkt försörjningsberedskap.

Stöd till kommuner och regioner

En vägledning för kommuner och regioners arbete med allmänna trafikplikter kan vara behövlig när fler aktörerna kommer ha att hantera utredningsarbete med stöd av förordning (EG) nr 1008/2008 och andra relevanta lagrum och underlag.

Trafikverkets riktlinjer för allmän trafikplikt

I uppdraget till Trafikverket att utreda det statliga åtagandet för trafik med nattåg (LI2025/01695) anges att Trafikverkets metoder för att analysera interregional tillgänglighet bör ses över. Swedavia instämmer och menar att en sådan översyn är rimlig att genomföra när inflytande och ansvar för allmänna trafikplikter inom flygtrafiken breddas och lokala och regionala behov får mer utrymme. I översynen bör det övervägas att bredda kriterier för att även fånga behov av nationell tillgänglighet i hela landet med flyg, via Arlanda.

Swedavia anser att översynen även bör omfatta Trafikverkets tillämpning av EU:s lufttrafikförordning. Trafikverket tillämpar en restidsgräns om fyra timmar, i stället för förordningens riktvärde om tre timmar, när flyg och alternativa transportmedel analyseras inför beslut om allmän trafikplikt. Swedavia menar att det finns skäl att överväga en tillämpning där tre timmar används som utgångspunkt eftersom det bättre beaktar flygets betydelse för den interregionala tillgängligheten.

X Y

Z

jan.eklund@swedavia.se

Tel: 073-867 73 17